

CMUS de Santiago de Compostela

PROGRAMACIÓN: IMPROVISACIÓN 2015-16

Curso: 6º GP

Profesor: Juan Cañada Valverde .

INDICE

Introdución	2
Obxectivos xerais	2
Contidos	2
Secuencia e temporalización	3
Metodoloxía	3
Criterios de Avaliación	4
Contidos mínimos esixibles	4
Proba extraordinaria de setembro	5
Criterios de cualificación e porcentaxes	5
Recursos e material didáctico	5
Bibliografía para o alumnado	5
USO DAS TECNOLOXÍAS DE INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN	7
FICHA DE OBSERVACIÓN SISTEMÁTICA DO ALUMNO	8

Introdución

As materias de improvisación e Jazz ofertadas, son materias que se complementan, con unas programacións que se poden considerar parellas.

Obxectivos xerais

- Coñecer e manexar os elementos musicais propios da linguaxe do jazz.
- Desenrolar a capacidade de improvisación a partir dos coñecementos aprendidos.
- Coñecer os *standards* máis habituais do repertorio e traballar sobre eles.
- Desenrolar o oído e a memoria musical.
- Fomentar o desenvolvemento da creatividade a partir da análise dos temas traballados.
- Valorar a capacidade pedagóxica da improvisación como metodoloxía.

Contidos

Harmónicos

- Cifrado americano
- Acordes básicos: Maj7, 7, m7, m7(b5), °7.
- Acordes alterados e con tensións: b5, #5, 9, b9, #9, 11, #11, 13, b13
- Relación acordes-escalas
- Enlaces, posicións pechadas e abertas e fórmulas de acompañamento.
- Acordes básicos: Maj7, 7, m7, m7(b5), °7, cadeas de V7, substitutos tritonais, etc.
- Análise de *standards*

Melódicos

- Escalas modais.
- Escala alterada, lidia b7, menor melódica e simétricas.
- pentatónicas e de blues Escalas
- Escalas de be bop
- Patróns melódicos
- Fórmulas de traballo
- Relación escalas-acordes
- Construción da líña de baixo ou *walking*
- Análise de solos.

Rítmicos

- Fraseo do swing.
- Lectura rítmica con e sen o instrumento.
- Patróns de acompañamento: swing, balada, jazz vals, bossa, montunos etc.
- Células rítmicas características para improvisar e acompañar.
- Análise rítmico.

Formais

- Análise formal do repertorio traballado
- Standards
- Blues
- Rhythm changes

Secuencia e temporalización.**1º trimestre. 16h .**

- : Cifrado americano.
- Acordes básicos: Maj7, 7, m7, m7(b5), °7
Acordes básicos: Maj7, 7, m7, m7(b5), °7
- pentatónicas e de blues Escalas
- Fraseo do swing.
Lectura rítmica con e sen o instrumento
- Standards

2º trimestre. 12h .

- Acordes alterados e con tensións: b5, #5, 9, b9, #9, 11, #11, 13, b13
- Relación acordes-escalas
- Escalas de be bop
- Patróns melódicos
- Fórmulas de traballo
- Patróns de acompañamento: swing, balada, jazz vals, bossa, montunos etc.

3º trimestre. 10h.

- Análise formal do repertorio traballado
- Blues
- Rhythm changes
- Células rítmicas características para improvisar e acompañar.
- Análise rítmico.

Metodoloxía

As clases serán sesións teórico-prácticas onde se realizarán as seguintes actividades:

- Lectura e análise de temas do repertorio.

- Improvisación individual e colectiva sobre ciclos, progresións e *standards*, en función da análise realizada.
- Exercicios de educación auditiva con patróns melódicos, escalas e as progresións harmónicas máis utilizadas.
- Transcripción de solos.
- Traballo con cds de *Aebersold* ou equivalentes.
- Composición de temas propios ou arranxos a partir do estudo dos aprendidos.
- Audición e comentario de versións dos temas traballados.

Criterios de Avaliación

Para a avaliación da asignatura se terá en conta a evolución e o traballo en cada clase, ademáis dos seguintes apartados na proba final:

- Realizar progresións harmónicas tonais.
- Realizar progresións harmónicas modais.
- Desenvolver escalas pentatónicas sobre diferentes progresións
- Realizar exercicios sobre estruturas de blues.
- Desenvolver cadencias combinadas II-V-I sobre estruturas de 12-16-24 e 32 compases.
- Desenvolver frases sobre estruturas combinando silencio-interpretación.
- Realizar exercicios de lectura a vista.
- Improvisar de memoria sobre estruturas diversas e temas sinxelos de repertorio jazzístico.
- Realizar interpretacións e improvisación melódicas, rítmicas e harmónicas sobre temas de repertorio jazzístico aplicando todos os elementos estudados de forme gradual.

Contidos mínimos esixibles

1º trimestre.

- Interpretar dous estándares.
- Coñecer os acordes dos tema traballados.
- Poder improvisar coas estruturas harmónicas traballadas no estándar.
- Control do tempo .
- Control da forma do tema.

2º trimestre.

- Interpretar dous novos estándares.
- Coñecer os acordes dos tema traballados.
- Poder improvisar coas estruturas harmónicas traballadas no estándar.
- Control do tempo .
- Control da forma do tema.
- Improvisar un mínimo de dous coros por tema, en estilo de swing.

3º trimestre.

- Interpretar dous novos estándares.
- Coñecer os acordos dos temas traballados.
- Poder improvisar coas estruturas harmónicas traballadas no estándar.
- Control do tempo .
- Control da forma do tema.
- Coñecer a forma do repertorio traballado
- Controlar células rítmicas características para improvisar e acompañar.

Procedementos de avaliación .

A avaliación é continua. Teremos en conta o traballo diario do alumno durante todo o curso. Os procedementos do profesorado para a avaliación serán:

- a) Observación sistemática e continua.
- b) escoita na clase e corrección dos exercicios.
- c) escoita nas audicións trimestrais.

Así mesmo, o alumno se calificará a en todas as clases o seu propio traballo e os dos demais compañeiros.

Proba extraordinaria de setembro

- Interpretar un blues e dous standards a elixir polo alumno.
- Improvisar un mínimo de dous coros por tema, en estilo de swing.
- Recoñecer auditivamente diversas progresións harmónicas sinxelas tocadas polo profesor.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PORCENTAXES.

- a. Valorarase o control auditivo.
- b. Control da afinación
- c. Control da improvisación.
- d. Control do ritmo.
- e. Control do estilo do swing.

Porcentaxes.

- 9 - 10** Interpretación realizada con fluidez e seguridade rítmica.
 Atención as diversas harmonías.
 Control do son e da afinación.
 Tempo convincente desde o punto de vista musical.
 Sensibilidade para o detalle musical e o carácter da obra.

- 7 – 8** Interpretación realizada con seguridade técnica.
 Evidencia de control do son e da afinación.
 Tempo adecuado e mantido.
 Utilización correcta das harmonías na improvisación.
 Capacidade de resposta ao estilo.
- 5 – 6** Seguridade xeral nas notas e no ritmo.
 Tecnicamente axeitado.
 Sentido razoable da continuidade.
 Evidencia dunha coidadosa preparación.
 Rápida recuperación de calquera tropezo.
- 4-** Xusto por debaixo do nivel aceptable de precisión en xeral.
 Falta de continuidade.
 Pobre recuperación dos tropezos.
 Errores na afinación e no ritmo.
 Son pobre. Evidencia da falta de preparación.
 Limitacións no uso de recursos musicais.
 Serias dificultades coas notas e o ritmo.
 Interrupcións frecuentes.
 Seria falta do control harmónico..
- 2 – 3** Serias dificultades coas notas e/ou o ritmo
 Ausencia de detalles musicais.
 Seria falta de control harmónico.
 Soamente algúns pasaxes dominados.
 Incapaz de continuar sen erros máis dunha breve parte.
 Tecnicamente non axeitado
- 1-** Non presenta traballo algún.

Recursos e material didáctico.

- Aula insonorizada, provista de encerado, armario, espello, atril, mesa e sillas.
- Un piano.
- Un contrabaixo . Bateria.
- Metrónomo y reproductor de C.D.

Bibliografía para o alumnado.

- “How to improvise”.....Hal Crook. Edit. Advance Music
- “Jazz Conception”.....Jim Sinderero. Edit. Advance Music
- “Como improvisar Jazz” Vol.1.....Jamey Aebersold.Versión en español por Renzo M.
- “Exercises and Etudes for the jazz instrumentalist”.....J.J.Johnson. Bass Clef Edition.

USO DAS TECNOLOXÍAS DE INFORMACIÓN E COMUNICACIÓN

As TIC enténdense como aquelas ferramentas basadas na tecnoloxía dixital que permiten almacenar, procesar, recuperar, transmitir e presentar información. Inclúen as aplicacións utilizadas polos ordenadores para facilitar e xestionar información (software, bases de datos, multimedia, etc.), así como as novas tecnoloxías arredor de Internet. Por outro lado, enténdese por material dixital o software, programas ou aplicacións utilizadas polos ordenadores para facilitar e xestionar información. Podemos facer a seguinte clasificación das TIC de utilidade para o proceso de ensino na materia:

Medios Audiovisuais:

- Equipo audiovisual da Biblioteca: Visionado e análise comentada cos alumnos de vídeos de audicións e actividades do centro, concertos, documentais de interese, etc., por medio da televisión da Biblioteca do centro e das carpetas para carga de arquivos, habilitadas na sala de profesores e en rede co equipo da Biblioteca.
- Servidor do centro: creación dun arquivo do departamento, de vídeos e fotografías, nas carpetas habilitadas para o profesorado na Sala de profesores e en rede co servidor do centro, para o seu posterior visionado nas clases, e como arquivo histórico do departamento e do Conservatorio.

Medios en internet:

- Utilización de webs como Youtube, Vimeo, etc., para visualización de vídeos e concertos de obras incluídas na programación.
- Utilización de webs de partituras gratúitas e libres de dereitos como Imslp.org.
- Utilización de programas de audio como Goear.

Programas informáticos:

- De edición de partituras, como Finale, Sibelius, Encore, etc.
- De audio, como Spotify.

Medios para a comunicación:

- A web do centro para comunicación á comunidade escolar e ao alumnado da materia das actividades programadas, audicións, eventos, etc.
- A Aula Virtual para traslado de arquivos, traballos do alumnado, e comunicación de actividades.
- Programas de Menxasería tipo Whatsapp ou e-mail para a comunicacións e organización entre o profesorado da materia.

FICHA DE OBSERVACIÓN SISTEMÁTICA DO ALUMNO

Alumno:		Mes:			Curso 6º
CONTIDOS	1ª Semana	2ª Semana	3ª Semana	4ª Semana	
Auditiva					
Rítmica					
Forma					
Standars					
Armonia					
Traballo na casa					

Revisión de contidos pasados				
Actitude e esforzo				
Coidado do instrumento e material				
OBSERVACIÓNS				